

**36725-X Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X)
voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)-
36725-X**

nr. Lijst van vragen en antwoorden

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Defensie over de **Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (36725-X, nr. 0)**.

Voorzitter van de commissie,
Kahraman

Adjunct-Griffier van de commissie,
Manten

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1	Kunt u inzichtelijk maken hoeveel middelen voor cyberveiligheid opgenomen zijn?			
2	Kunt u inzichtelijk maken hoeveel middelen voor infrastructuur te relateren aan de NAVO opgenomen zijn?			
3	Heeft u een onderbouwing van de door secretaris-generaal Rutte voorgestelde 5%-NAVO-norm gekregen?			
4	Hoeveel directe financiële steun voor investeringen in de Oekraïense defensie-industrie ontvangt Oekraïne van Nederland?			
5	Hoe hoog zullen de uitgaven aan defensie zijn in de jaren 2025 t/m 2030 (uitgedrukt in de vorm van de NAVO-norm)?			
6	Wat zijn de resultaten van de aangescherpte grenscontroles tot nu toe?			
7	Hoeveel grensovergangen worden er momenteel gecontroleerd?			
8	Hoeveel grensovergangen werden er in de afgelopen jaren gecontroleerd?			
9	Hoeveel illegale migranten zijn dit jaar per maand aangehouden na ingang van de verscherpte grenscontroles?			
10	Hoeveel illegale migranten werden vóór aanscherping van de grenscontroles per maand aangehouden?			
11	Waaraan is het extra budget voor de verscherping van de grenscontroles precies besteed? Kunt u de bedragen helder uitsplitsen?			
12	Hoe groot is de huidige onderbezetting bij de Koninklijke Marechaussee?			
13	Hoeveel nieuw personeel is er dit jaar aangenomen bij de KMar vergeleken met de afgelopen jaren?			
14	Kunt u een overzicht geven van de steun aan Oekraïne per jaar (gerealiseerd en begroot) en daarbij aangeven welke wijzigingen bij welk begrotingsmoment zijn doorgevoerd?			
15	Kunt u een jaarlijks overzicht geven van het percentage defensie-uitgaven van het BBP (gerealiseerd en begroot) en daarbij een onderscheid maken tussen de rekenmethodes van Nederland en de NAVO en Inclusief en exclusief steun aan Oekraïne?			
16	Wat is de budgettaire ruimte op de begroting van Defensie?			
17	Welke middelen zijn juridisch verplicht?			

- 18 Welke middelen zijn bestuurlijk gebonden?
- 19 Welke middelen zijn beleidsmatig belegd en hoeveel middelen zijn nog vrij te besteden?
- 20 Hoeveel bedraagt naar verwachting de onderuitputting in 2025?
- 21 Hoeveel bedragen naar verwachting de kasschuiven van 2025 naar latere begrotingsjaren?
- 22 Welke criteria gelden er bij de keuze voor aankopen van defensiematerieel van buitenlandse producenten?
- 23 Kunt u toelichten welke afwegingen plaatsvinden bij de keuze voor defensiematerieel van buitenlandse producenten?
- 24 Kunt u toelichten hoe die afweging eruitzag bij de keuze voor de Tomahawk-kruisvluchtwapens?
- 25 Zijn de criteria bij de keuze voor aankopen van defensiematerieel van buitenlandse producenten veranderd sinds de bekendmaking van het ReArm Europe/Readiness 2030 plan van de Europese Commissie?
- 26 In hoeverre krijgen Europese producenten bij gelijke geschiktheid van materieel momenteel de voorkeur boven Amerikaanse producenten?
- 27 Kunt u toelichten hoe u tot de eis bent gekomen dat nieuwe langeafstandswapens minimaal 1.000 km bereik moeten hebben?
- 28 Welke technische en juridische waarborgen zijn er ingericht in het Joint Target Support Centre om te garanderen dat Nederland eigen langeafstandswapens van Amerikaanse makelij volledig zelfstandig kan lanceren, ook buiten Amerikaanse commandostructuren om?
- 29 Is het bij de aanschaf van langeafstandswapens een criterium dat het bereik groot genoeg is om militaire doelen in Rusland te kunnen raken?
- 30 Hoeveel procent van de totale oppervlakte aan defensie terreinen binnen Nederland valt op dit moment binnen Natura 2000 gebieden?
- 31 Welke beperkingen beoogt de Wet op de Gereedheid aan te passen of tijdelijk op te heffen voor Defensie?
- 32 Kunt u de afweging tussen uitbreiding van Defensie en het belang van natuur toelichten?
- 33 Op welke defensie terreinen zijn er metingen gedaan waar de concentratie van PFAS boven de gestelde norm lag?
- 34 Wat doet Defensie om geluidsoverlast te minimaliseren, zowel bij vlieg oefeningen als op defensie terreinen?
- 35 Wanneer zal de door Defensie veroorzaakte PFAS-vervuiling zijn opgeruimd?
- 36 Kunt u een overzicht geven van alle defensie aankopen in Israël die zijn gedaan sinds 7 oktober 2023?
- 37 Kunt u bij elke defensie aankoop in Israël toelichten waarom er niet is gekozen voor een alternatieve producent?
- 38 Hanteert het ministerie van Defensie bij de import van defensiematerieel uit landen als Israël specifieke criteria op het gebied van mensenrechten?
- 39 In hoeverre is de Nederlandse krijgsmacht afhankelijk van Israëlische medewerking bij het gebruik van defensiematerieel van Israëlische makelij?
- 40 Wat zou het voor Defensie betekenen als we per direct stoppen met het kopen van Israëlische wapens en defensiematerieel?
- 41 Zijn er alternatieven voor het huidige defensiematerieel van Israëlische makelij?

Zo ja, welke verschillen zijn er?

- 42 Hoeveel heeft Defensie in de laatste vijf jaar uitgegeven aan materieel van producenten en leveranciers uit de Verenigde Staten? Kunt u de bedragen toelichten per bedrijf?
- 43 Hoeveel heeft Defensie in de laatste vijf jaar uitgegeven aan materieel van producenten en leveranciers uit Israël? Kunt u de bedragen toelichten per bedrijf?
- 44 Welke afhankelijkheden heeft Defensie van Amerikaanse wapenproducenten en leveranciers?
- 45 Welke afhankelijkheden heeft Defensie van Israëlische wapenproducenten en leveranciers?
- 46 Welke lopende contracten zijn er tussen Defensie en Amerikaanse wapenproducenten en leveranciers?
- 47 Welke lopende contracten zijn er tussen Defensie en Israëlische wapenproducenten en leveranciers?
- 48 Hoe vaak in de laatste vijf jaar hebben bewindspersonen en ambtenaren van het ministerie van Defensie gesprekken gehad, zowel formeel als informeel, met vertegenwoordigers van wapenproducenten en leveranciers? Met wie zijn deze gesprekken geweest en wat waren de onderwerpen van de gesprekken? Wat zijn de uitkomsten van deze gesprekken geweest?
- 49 Verwacht u in 2025 onderbesteding bij het ministerie van Defensie of bij het Defensiematerieelbegrotingsfonds? Zo ja, hoe groot verwacht u de onderbesteding te zijn?
- 50 Hebben alle vrouwen bij Defensie die een schervest nodig hebben toegang tot een schervest gemaakt voor het vrouwenlichaam?
- 51 Hoe is bij uitzendingen en plaatsingen van militairen toegang tot en vergoeding van menstruatieproducten voor vrouwen geregeld?
- 52 Hoe is bij uitzendingen of plaatsing toegang tot en vergoeding van kinderopvang geregeld?
- 53 Zijn er maatregelen genomen om in de toekomst grootschalige branden tijdens oefeningen, zoals in Ede, te voorkomen?
- 54 Kan de Tweede Kamer het Ontwerp Nationale Beleidsvisie Ruimte voor Defensie nog steeds eind mei verwachten?
- 55 Hoeveel kernwapens worden in Nederland opgeslagen?
- 56 Welke afspraken zijn er met de VS en NAVO gemaakt over de opslag van kernwapens op Nederlands grondgebied?
- 57 Hoe vaak zijn er gesprekken geweest in het afgelopen jaar over mogelijke samenwerking in Europa als alternatief voor de mogelijke uitbreidingslocaties voor Ruimte voor Defensie? Met wie zijn deze gesprekken geweest en over welke locaties buiten Nederland is het gegaan?
- 58 Hoe hoog wordt het budget voor Defensie als Nederland 3.5% van de bbp aan defensie uitgeeft?
- 59 Hoe hoog wordt het budget voor Defensie als Nederland 5% van het bbp aan defensie uitgeeft?
- 60 Kunt u een schematisch overzicht aanleveren waarin het personeelsbestand van beroepsmilitairen uitgesplitst wordt naar salarisinschaling?
- 61 Kunt u een schematisch overzicht aanleveren waarin het personeelsbestand van burgerpersoneel uitgesplitst wordt naar salarisinschaling?

62	Kunt u een schematisch overzicht aanleveren waarin het personeelsbestand van reservisten uitgesplitst wordt naar salarisinschaling?		
63	Kunt u een schematisch overzicht aanleveren van het personeelsbestand van beroepsmilitairen en reservisten uitgesplitst naar rang?		
64	Hoeveel middelen zijn er in totaal vrijgemaakt in de Voorjaarsnota voor het bevorderen van de digitale soevereiniteit van uw departement en de relevante zelfstandige bestuursorganen (zbo's) en agentschappen?		
65	Kunnen uitgaven van bijvoorbeeld waterschappen, gemeentes en provincies ook toegerekend worden aan de NAVO-norm of komen alleen rijksuitgaven in aanmerking?		
66	Welke infrastructuur-gerelateerde investeringen, ook van andere ministeries, zouden allemaal onder de NAVO-norm vallen?		
67	Welke cybergerelateerde investeringen, ook van andere ministeries, zouden allemaal onder de NAVO-norm vallen?		
68	Wat zijn de financiële implicaties van de personele ambities van dit kabinet om tot wel 200.000 manschappen te kunnen mobiliseren?		
69	Wanneer wordt de Kamer op de hoogte gesteld van de kabinetsinzet voor de nieuwe Defence Investment Pledge?		
70	Op basis van welk(e) document(en) rapporteert u aan de NAVO over de Nederlandse plannen op het gebied van de defensie-industrie en de geboekte voortgang?		
71	Hoeveel geld is er nodig om de militaire gezondheidszorg volledig op sterkte te krijgen?		
72	Hoeveel geld is er nodig om de beveiligstekortkomingen zoals gemeld door de Algemene Rekenkamer te verhelpen?		
73	Waar bestaat de additionele 2 miljard euro voor militaire steun aan Oekraïne uit?	5	
74	Op welke termijn wordt de Kamer gedetailleerd geïnformeerd over de concrete invulling en besteding van de €2 miljard additionele militaire steun aan Oekraïne voor 2025, die later onderbouwd zal worden?	5	8
75	Kunt u specificeren welk partnerland betrokken was bij de geannuleerde levering die leidde tot het vervallen van €117 miljoen aan kasuitgaven en verplichtingenruimte voor Oekraïne-steun?	5	8
76	Kunt u de redenen voor het niet doorgaan van de levering toelichten die leidde tot het vervallen van €117 miljoen aan kasuitgaven en verplichtingenruimte?	5	8
77	Wat zijn de effecten op de instroomaantallen van asielzoekers in Nederland sinds de extra inzet van de KMar voor versterkte grensbewaking?	6	
78	Wat zijn de verwachte effecten op instroomaantallen van asielzoekers in Nederland van het extra begrootte geld dat naar extra grensbewaking zal gaan?	6	
79	Wat zijn de concrete operationele doelstellingen voor de intensivering van de grensbewaking door de Koninklijke Marechaussee (KMar) in 2025, waarvoor €14,3 miljoen aan Hoofdstuk X wordt toegevoegd?	6	17
80	Wat voor materieel schaft Nederland gezamenlijk aan met andere landen in het kader van steun aan Oekraïne?	7	
81	Welke structurele maatregelen treft u om de personeelstekorten binnen Defensie aan te pakken, zoals blijkend uit de herschikkingen bij de Marine, Luchtmacht, Marechaussee, DOSCO en het Kerndepartement?	11	24
82	Kunt u de langetermijnstrategie van Defensie toelichten om de afhankelijkheid van externe ondernemers voor het invullen van personele capaciteit te verminderen?	11	24

83	Kunt u specificeren wat de "defensiebrede problematiek" inhoudt waarvoor €43,9 miljoen uit personele uitgaven van de Landmacht beschikbaar is gesteld?	12	
84	Welke defensiebrede problematiek zal met de vrijgekomen 43,9 miljoen euro worden opgelost bij de Koninklijke Landmacht?	17	
85	Welk deel van het bedrag van 51,2 miljoen euro onder het kopje Koninklijke Luchtmacht gaat naar gereedstelling en naar welke specifieke aspecten gaat dit?	21	
86	Welke specifieke resultaten moeten met het programma "Defensie Open op Orde" (DOO) worden behaald, mede gezien deerschikking van €34 miljoen binnen het kerndepartement hiervoor?	24	25
87	Hoe groot zijn de budgetten van de andere ministeries die meegerekend worden in de NAVO-norm?	29	
88	Wanneer zullen de werkafspraken over de wettelijke koppeling van de uitgaven geëvalueerd worden en kunt u de Kamer over de evaluatie informeren?	29	
89	Kunt u specificeren welke concrete posten "Maatregel A: saldo kasschuiven" (€ - 14 miljoen in 2025) in de Input-Output tabel op pagina 29 omvat?	29	
90	Op welk percentage van uitgaven aan de Europees afgesproken percentages voor investeringen in R&T en R&D zit Nederland in 2025 na de bijstelling van de Voorjaarsnota op kennis en innovatie?	34	